

Oponentský posudek doktorské práce

Autor doktorské práce:

Mgr. Miloš Halúzka

Název doktorské práce:

Přístup žáků ke studiu chemie na různých typech středních škol.

Doktorská práce Mgr. Miloše Halúzky se vztahuje k závažné problematice, která je dlouhodobě diskutována odbornou i laickou veřejností. Je proto nezbytné tuto iniciativu ocenit. Jedná se však o záležitost značně složitou. Mnohovrstevnost ústředního tématu prakticky vylučuje možnost jeho komplexního zpracování, tím spíše v rámci jedné doktorské práce.

Oponovaná práce má obvyklou strukturu: teoretickou část, praktickou část, výsledky a diskuzi, závěr. Vlastní zpracování doktorské práce v tomto duchu má však řadu nedostatků. Teoretická část je rozdělena na soubor víceméně samostatných tematických celků, jejichž vzájemná souvislost a návaznost není jednoznačná. Názor oponenta je takto v jistém souladu s postojem autora doktorské práce, který na str. 10 uvádí doslova.... *kapitoly jsou tedy spíše vytvořeny uměle tak, aby byla práce přehlednější a měla alespoň nějakou strukturu.* Pro ilustraci je možné uvést názvy některých kapitol teoretické části: Absence, Oblíbenost předmětu chemie, Rozdílné typy žáků na různých typech SŠ, Vliv učitele na přístup žáků ke vzdělávání aj. Podstata problémů v souvislosti s teoretickou částí práce spočívá v tom, že jednotlivé kapitoly jsou založeny na publikacích autora, které jsou uvedeny v původní podobě a doplněny komentářem. Tato okolnost ukazuje na neujasněnost v otázce formální podoby doktorské práce. Teoretická část práce by měla zahrnovat úvod do problému, přehled a charakteristiku poznatků, kterých bylo v uvedené oblasti dosaženo, obzvláště pak jednoznačně formulované cíle a východiska. Praktická část doktorské práce se opírá o dotazníkové šetření, které proběhlo na řadě středních škol (gymnázia, SOŠ a SOU). Toto bylo uskutečněno na třech gymnáziích, třech středních odborných školách a dvou středních odborných učilištích v Jihomoravském kraji. Šetření se zúčastnilo celkem 523 respondentů, autor též uvádí, že návratnost byla 100%. Dotazník obsahuje položky např. : Jak často se učíš do chemie doma? Myslíš, že jsou znalosti chemie užitečné? Jak tě baví chemie?. Spektrum položek dotazníku je příliš široké. I v tomto případě zřejmě platí – méně bývá více. V závěru doktorské práce autor uvedl přehled činností, kterým se v rámci řešení dílčích úkolů věnoval a stručně komentoval některé poznatky z výzkumu, např. *Bylo potvrzeno, že společnost se stále více rozděluje na pracovité a ambiciózní gymnazisty a učně bez ambicí. Žáci SOU uvádějí jednoznačně nejhorší postoje, přístup, vztah apod. ke škole a vzdělání.* (doslovné citace). Při sepisování odborných prací, mezi které doktorská práce též náleží je třeba respektovat určitá pravidla. Příkladem může být jazyk odborného textu. V tomto směru vykazuje práce řadu prohřešků.

Doktorská práce v předkládané podobě představuje rozsáhlý soubor vsutku rozmanitých informací jako produkt mimořádného úsilí doktoranda, které je třeba ocenit. Ačkoliv přináší i řadu zajímavých podnětů, jako celek působí neuspořádaně, chaoticky. Příliš široce pojaté téma doktorské práce i poněkud netradiční způsob jejího zpracování jsou toho zřejmě příčinou. V této souvislosti předkládám návrh - zpracovat teoretickou část tak, aby korespondovala s

praktickou částí doktorské práce.

Doktorskou práci Mgr. Miloše Halúzky před obhajobou doporučuji upravit v souladu s návrhem oponenta.

Prof. Ing. Karel Kolář, CSc.
Katedra chemie
Přírodovědecká fakulta UHK
Hradec Králové